

JACOB VAN DER BURGH (LUIK)
AAN CONSTANTIJN HUYGENS ([IN HET LEGER] | ASSENEDE)
21 JUNI 1644
3550

Naar aanleiding van Huygens' brief aan Hayne van 16 juni 1644 (3537).

Samenvatting: Van der Burgh is verheugd dat Huygens nu aan Hayne heeft geschreven. Hij verwacht zeker dat Hayne Huygens stukken voor één zangstem zal toesturen. Nicolaas Heinsius heeft Van der Burgh in Luik bezocht. Verder geeft Van der Burgh militair en politiek nieuws.

Bijlage: Verzoek om paspoort voor Carancy.

Door Huygens ontvangen op 26 juni 1644 te Assenede. Van der Burgh schreef opnieuw op 28 juni 1644 (Worp 3, nr. 3566, p. 501: een hernieuwd verzoek om een paspoort voor Carancy) en 5 juli 1644 (Gedichten 5, p. 320; Worp 3, nr. 3584, p. 508: bedankbrief voor de toezending van Huygens' *Monumenta desultoria*). Huygens antwoordde op deze brieven op 13 juli 1644 (Worp 4, nr. 3602, p. 2).

Primaire bron: Leiden, Univ. Bibl., Cod. Hug. 37: brief (dubbelvel, 20x30cm, ab | -: autograaf).

Vroegere uitgaven: Vloten 1860, pp. 236-237: volledig.

— Jonckbloet 1882, p. CLXIII: onvolledig (<Je puis dire ... ce sera pour vous.>).

— Worp 3, nr. 3550, pp. 495-496: volledig.

Namen: Apollo; Caspar Barlæus; Carancy; Francisco del Melo; Bonaventura en Abraham Elsevier; Frederik Hendrik; Gilles Hayne; Daniël Heinsius; Nicolaas Heinsius; Emanuel de Moura y Cortereal.

Plaatsen: Hoei; Namen; Spa; Vlaanderen.

Glossarium: *voce* (stem).

Transcriptie

¹Monsieur,

Je puis dire maintenant ²*sic me servavit Apollo*, car sans la lettre qu'il vous a pleu me faire le 16 au Camp, je courroy risque de perdre la bonne grace de Monsieur le Chantre. Il ne sçavoit à quoy imputer vostre silence, s'il le devoit prendre à mespris (lequel pourtant je luy ay bien faict comprendre estre bien esloigné de vostre civilité et de ses mérites), ou en jetter la coulpe sur moy, dont vous m'avez maintenant deschargé. Et je vous puis asseurer que vous vous l'estes totalement acquis, et qu'il prend un extrême plaisir à vous plaire, de sorte que je croy que j'auray peu de peine à en tirer des pièces *a voce sola*, puisque ce sera pour vous. Reste à bien boire à vostre santé.

Le filz de Monsieur Heinsius passant naguères par icy pour Spaa, me dict que voz poèmes estoient achevez, et que l'imprimeur n'attendoit qu'après la préface. J'en ay parcouru une bonne partie avecq Monsieur Barlæus, estant à Amsterdam, et en prétends comprendre les pointes. Je chéris les epigrammes dont le sens ne se rend pas d'abord, et m'estimeray infiniment heureux si de vostre grace j'en puis jouir icy en ma solitude, qui n'est pas pourtant si chagrineuse qu'elle ne me laisse assez de bonn'humeur pour préparer de la matière pour rire, et | b | prétends de vous faire entendre à nostre première entreveue une pièce qui ne devra rien à ³'que *kyk er in de middernack in*, et point de diable vous *clabax geven*.' *Basta*.

Il n'y a rien icy, Monsieur, qui mérite d'estre escrit à Son Altesse. L'attents en laquelle tout le monde est du succez des armes de France en Flandres tient toutes les nouvelles en suspens. Le Marquis de Castel Rodrigo seroit encor à Namur; il monstre n'avoir point de haste à participer au blasme de *Don Francisco*, dont on le croid estre à la veille. Je croy n'avoir pas failly d'avoir remonstré aux Bourguemaistres de Liège, qu'ilz avoyent très-mal faict d'accorder passage à 3 barques chargées d'armes pour Namur, et que par telles choses ilz

¹ Ontvangstnotitie van Huygens: 'R Assenede, 26 Junii 44.'

² Horatius, *Satyræ*, I, 9, 78: 'Undique concursus. *Sic me servavit Apollo*.'

³ Van der Burgh citeert hier de woorden van een Waalse koopman in de klucht *Claas Kloet* van Nicolaes Biestkens (1619), tweede deel, 1: 'Que, kijker in der middernack in, et point de diable vous clabacx geven.'

courroyent risque de perdre la franchise du passage d'icy à Hoey que naguères Messieurs les Estatz leur avoyent accordez. Ilz en donnent cette satisfaction, que ce consentement n'a esté donné qu'au regard des représailles donnés à Namur contre ceux des Liège. Ce que je vous escriis à cause que j'en ay fait mention en ma précédente à Son Altesse.

On me vient icy rompre la teste de la part de Carancy de vous importuner de ce memoire pour avoir un passeport. Il m'est fort indifférent s'il l'obtient ou point, au moins je vous demande pardon, que je m'en descharge, et demeure,

Monsieur,

vostre très-humble et obéissant serviteur
Jacob van der Burgh.

De Liège, ce 21^r Juin 1644.

Vertaling

Mijnheer,

Ik kan nu wel zeggen ⁴ L'zo heeft Apollo mij gered,⁵ want zonder uw ⁵brief van de 16de van deze maand uit het legerkamp zou ik het risico hebben gelopen bij mijnheer de ⁶cantor uit de gratie te geraken. Hij wist niet waaraan uw stilzwijgen moest worden toegeschreven, of hij het als minachting moest opvatten (wat echter, zoals ik hem goed duidelijk heb gemaakt, ver afstaat van uw voorkomendheid en *zijn* verdiensten), of dat hij de schuld aan mij moest geven. Daarvan heeft uw brief mij nu bevrijd, en ik kan u verzekeren dat u hem geheel aan u hebt verplicht, en dat hij u buitengewoon graag een genoegen zal doen, zozeer dat ik gemakkelijk van hem stukken L'voor één zangstem⁷ zal kunnen krijgen, omdat ze voor u bestemd zullen zijn. Rest ons niets dan uitgebreid op uw gezondheid te drinken.

De ⁷zoon van de heer [Daniël] Heinsius, die onlangs op weg naar Spa hier langs kwam, vertelde me dat uw ⁸gedichten gereed waren, en dat de ⁹drukkers alleen nog op het voorwoord wachtten. Toen ik in Amsterdam was heb ik met de heer [Caspar] Barlaeus een groot deel ervan doorgenomen, en ik durf te beweren dat ik steeds de pointe begrijp. Ik koester de puntgedichten waarvan de betekenis eerst later doordringt, en zal mezelf zeer gelukkig achten wanneer ik door uw goedheid ervan kan genieten in mijn eenzaamheid, die overigens niet zo drukkend is dat zij mij belemmert wat humoristisch materiaal voor te bereiden om u te laten horen zodra wij elkaar weer zien. Een stuk dat beter zal zijn dan ¹⁰ L'kijk er in de middernacht in¹¹ en dat zal u voor den duivel niet L'een oorvijs geven.¹² L'Genoeg hierover.¹²

Er is hier niets, mijnheer, dat verdient te worden geschreven aan Zijne ¹¹Hoogheid. Het wachten van iedereen op een succesvolle manoeuvre van het Franse leger in Vlaanderen houdt al het nieuws tegen. De ¹²markies van Castel Rodrigo zou nog in Namen zijn; hij lijkt geen haast te hebben deel te nemen aan de nederlaag van *Don Francisco* [de Melo], die naar men denkt nabij is. Ik geloof dat ik erin ben geslaagd om de burgemeesters van Luik te hebben laten zien dat ze er slecht aan hebben gedaan om de doorvaart van de drie schuiten met wapens voor Namen toe te staan en dat ze door dit soort zaken het risico lopen de vrije doortocht van hier naar Hoi, die de heren van de Staten [Generaal] hun onlangs hadden toegestaan, te verliezen. Zij

⁴ Horatius, *Satyrae*, I, 9, 78: 'Overall verwarring. *Zo heeft Apollo mij gered.*'

⁵ Huygens aan Hayne, 16 juni 1644 (3537).

⁶ Gilles Hayne.

⁷ Nicolaas Heinsius.

⁸ *Momenta desultoria*.

⁹ Abraham en Bonaventura Elsevier.

¹⁰ Van der Burgh citeert hier uit de klucht *Claas Kloet* van Nicolaes Biestkens (1619).

¹¹ Frederik Hendrik.

¹² Emanuel de Moura y Cortereal.

hebben als verklaring gegeven dat die toestemming alleen is gegeven vanwege [het gevaar van] represailles te Namen tegen de vertegenwoordigers van Luik. Ik schrijf u dit omdat ik er melding van heb gemaakt in mijn vorige brief aan Zijne Hoogheid.

Men zit mij hier op de huid namens Carancy om u lastig te vallen met dit memorandum ter verkrijging van een paspoort. Het maakt mij niet uit of hij er een krijgt of niet; ik vraag u tenminste vergeving voor het feit dat ik mij van de zaak kwijt, en blijf,

mijnheer,

uw nederige en gehoorzame dienaar
Jacob van der Burgh.

Luik, 21 juni 1644.
